

Az első hivatásos politikus a Fehér Házban egy kocsmáros fiaként sajátította el azt a képességet, hogy mindenkit meghallgasson, de sohase kötelezze el magát. Ő alkotta meg a non-committal kifejezést, amit magyarra „semmire sem kötelezőnek” vagy „diplomataknak” fordíthatnánk.

New York állam szenátoraként (1812–20) ismerte fel, hogy a szélesebb körű, demokratikus politika világában már nem elegendő az a régi, laza politikai szervezet, amely a vezetők barátságán vagy szövetségén és személyes követők hűségén alapult. Modern, fegyelmetesebb és szervezettebb politikai „gépezet” épített ki, amely jó előre megfogalmazta ideológiáját, kijelölte céljait, támogatóit pedig állásokkal jutalmazta. New York főügyészeként (1815–19) vezető szerepet játszott az állam alkotmányának módosításában (1821).

A modern demokrácia elveinek megfelelően kiterjesztették a választójogot, majd Van Buren 1820-ban az Egyesült Államok Szenátusának tagja lett (1821–28), s „pártépítő” tevékenységét nemzeti szinten folytatta. Gyakran ellátogatott a déli államokba, és az általa megszilárdított szövetség Virginia és New York között (melyben már ez utóbbi volt a vezető szerep!) biztosította a demokrata párti elnökjelöltek győzelmét. 1828-tól a polgárháborúig mindössze két alkalommal szenvedtek vereséget.

Van Burent „Kis Mágusnak”, „Amerikai Talleyrand-nak”, „Kinderhook ravasz rókájának” vagy „Kinderhook varázslójának” nevezték – valamenyi név arra utalt, hogy mestere a politizálásnak. 1824-től Andrew Jacksont támogatta, mert úgy érezte, csak ő képes egyesíteni az országot a jeffersoni elvek demokratikus továbbfejlesztése jegyében. Jackson kormányának külügyminisztere (1829–31), angliai

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK 8. ELNÖKE

MARTIN VAN BUREN

1837. MÁRCIUS 4.–1841. MÁRCIUS 4.

AZ ELNÖKÖK ELSŐ NEMZEDÉKE A KORMÁNY VEZETÉSÉT AFFÉLE ÁLLAMPOLGÁRI KÖTELESSÉGNEK TEKINTETTE, AMELYET HONFITÁRSAI KÉRÉSÉRE EL KELLETT VÁLLALNIA, HOGY FELADATAI ELVÉGZÉSE UTÁN MEGKÖNNYEBBÜLVE VISSZATÉRHESSEN EREDETI, ÜGYVÉDI VAGY ÜLTETVÉNYESI HIVATÁSÁHOZ. A 19. SZÁZAD ELSŐ FELÉBEN AZONBAN MEGJELENTEK AZOK A SZEMÉLYISÉGEK, AKIKET KIZÁRÓLAG A POLITIKA ÉRDEKELT, S EZT TEKINTETTÉK FŐ HIVATÁSUKNAK. AZ ISMERETLENSÉGBŐL IS FELBUKKANHATTAK KIVÁLÓ POLITIKAI ÉRZÉKKEL MEGÁLDOTT ÁLLAMFÉRFIAK, AKIK KÜLÖNLEGES TEHETSÉGÜKNEK KÖSZÖNHETŐEN A LEGVÁRATLANABB HELYZETEKSEL IS SIKERESEN MEGTUDTAK BIRKÓZNI. A KEDVEZŐTLEN GAZDASÁGI, POLITIKAI VAGY KATONAI FORDULATOK AZONBAN ALAPSAN PRÓBÁRA TETTÉK ÉS NÉHA SIKERTELENSÉGRE KÁRHOZTATTÁK A LEGTAPASZTALTBAB ÉS LEGTEVÉKENYEBB POLITIKUSOKAT IS.

nagykövete (1831–32), majd alelnöke lett (1833–37). Az 1836-os elnökválasztást Jackson támogatásának köszönhetően sikerült megnyernie.

Elnökségének első évében azonban kitört az ország történelmének egyik legnagyobb gazdasági válsága. Van Buren – a korabeli politikusok többségével együtt – úgy érezte, nem avatkozhat be a gazdasági élet mechanizmusába, s a kormánynak nem feladata a nélkülözők segélyezése. Fő törekvése arra irányult, hogy a bankoktól független kincstár kialakításával (1840) biz-

MARTIN VAN BUREN

Születés:

Kinderhook, New York, 1782. december 5.

Párt:

Demokrata Párt

Választási győzelem:

1836

Választási vereség:

1840, 1848

Házastárs:

Hannah Hoes (1783–1819)

Halál:

Kinderhook, New York, 1862. július 24.

tonságba helyezze az állami pénzalapokat. E kincstárát 1841-ben a Whig Párt felszámolta, 1846-ban azonban helyreállították, és 1913-ig működött. Az elnök óvatos külpolitikát folytatott, nem támogatta a kanadai felkelőket (1837), és nem annektálta a függetlenné vált Texast. A gazdasági válság, a Whig Párt tömegeket mozgósító taktikája és a második szeminol háború (1835–42) elhúzódása miatt a társadalom elfordult tőle, és az 1840-es választáson – majd 1848-ban ismétlenül – vereséget szenvedett. ♦

Leghíresebb pohárköszöntője így hangzott: „A közös türelemre és a kölcsönös engedményekre!”